

Školní vzdělávací program

Lesního klubu Letorost

Identifikační údaje

Lesního klubu Letorost

Název spolku: Lesní klub Letorost, z.s.

Sídlo spolku: Obřany 281, 61400 Brno

Statutární zástupce: Lucie Konvičková (koordinátorka)

Právní forma: zapsaný spolek

Zpracovatel programu: Lucie Konvičková

Zřizovatel: spolek Lesní klub Letorost, z.s.

IČ: 06624669

Web: www.lesniklubletorost.cz

Email: info@lesniklubletorost.cz

Kontakt na koordinátorku: 739641539

Platnost dokumentu: 1.9. 2026 – 30. 8. 2027

1. Obsah

1. Obsah

2. Obecná charakteristika školy

3. Podmínky vzdělávání

a) Věcné podmínky:

b) Životospráva:

c) Psychosociální podmínky:

4. Organizace

a) Rytmus dne

b) Organizace vzdělávání

5. Charakteristika vzdělávacího programu

a) Zaměření klubu:

b) Metody a formy vzdělávání:

c) Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu

6. Vzdělávací obsah

7. Evaluační systém

a) Evaluace vzdělávacích činností

b) Evaluace ŠVP

c) Evaluace dětí

d) Evaluace průvodců a koordinátorky

2. Obecná charakteristika školy

Kapacita klubu: max 16 dětí od 3 do 7 let na den

Pracovníci: hlavní pedagog (průvodce), asistent hlavního pedagoga
(průvodce), koordinátor

Lokalita školy: zahrada v Brně-Obřanech na ulici Hradiska

Zázemí: maringotka na zahradě

3. Podmínky vzdělávání

a) Věcné podmínky:

Dostupnost

LK Letorost je dostupný bezbariérově. Autem lze přijet až k zázemí po silnici a zaparkovat na ulici Hradiska. LK Letorost zde však nemá vyhrazené parkování, parkovací místa tedy nelze zaručit. Pěšky lze přijít ze zastávky Babická (cca 1,5 km).

Vybavení zázemí

Zázemím LK Letorost je maringotka se suchým separačním záchodem, který se nachází v její těsné blízkosti. Tekoucí voda na mytí rukou je zajištěna pomocí várnice s výpustí. Maringotku je možné vytápět kamny na dřevo, umožňuje pohodlné sezení dětí a uložení pomůcek a náhradního oblečení. V případě potřeby se zde mohou děti převléknout, ohřát a odpočinout si. Probíhá zde odpolední odpočinek dětí.

V maringotce se nachází:

- oddělený prostor pro odpolední odpočinek s vlastními spacáky dětí
- zázemí průvodců se skříní na pedagogické pomůcky a hygienické potřeby
- lékárnička
- hasicí přístroj
- kamna na dřevo
- předsíň s šatnou, kde mají děti uložené své náhradní oblečení a obuv
- maringotka je větratelná okny

V blízkosti zázemí se nachází soukromá chata se splachovací toaletou a sprchou, které lze v případě potřeby využít.

V horní části zahrady se nachází venkovní zastřešená jídelna, která je při nepřízní počasí ze stran chráněna plachtami a v zimě se vytápí.

Zahrada

LK Letorost má v pronájmu část zahrady, na které sídlí.

Po domluvě s majiteli má LK Letorost možnost přístupu také do další zahrady, která leží zhruba 200 m od zázemí klubu.

Okolí

Zázemí LK Letorost se nachází v těsné blízkosti bývalého starověkého hradiska. Naučná stezka vybízí vydat se po stopách starověkých obyvatel a představit si, jak se zde žilo v dávných dobách.

Školková zahrada získala v roce 2021 prestižní titul Přírodní zahrada udělovaný Nadací Veronica.

Obě zahrady umožňují pozorování rozmanitých druhů ptáků.

V těsné blízkosti zázemí se nachází smíšený les, louka, výběh pro ovce, pole, a také řeka Svitava, která umožňuje pozorování zvířat – stálými obyvateli jsou kachny, ale často se objevují také volavky a ledňáček.

b) Životospráva:

Stravování

Stravování se skládá z dopolední svačinky a oběda.

Svačinku si děti berou z domu. Do batůžku je třeba sbalit láhev s pitím (300 - 500 ml) a dopolední svačinku, jak je dítě zvyklé. Rodiče jsou motivováni, aby se vyvarovali přidávání sladkostí a žvýkaček.

Teplý oběd dovážíme ve várnících. Obsahuje polévku a hlavní jídlo. Dodavatele obědů vybíráme na základě kvality a cenové dostupnosti jídla.

Průvodci dohlíží na dobrý pitný režim dětí. V zázemí je vždy připraven čaj nebo jiný nápoj, který je dětem k dispozici.

Pobyt v přírodě

Intenzivní pobyt dětí v přírodě vytváří přirozený rámec zdravého životního stylu. Dostatek pohybu zvyšuje fyzickou zdatnost dětí. Proměnlivost přírody a počasí zase zvyšuje jejich odolnost a imunitu.

c) Psychosociální podmínky:

Pobyt v přírodě

Přírodní prostředí nabízí dětem nepřeborné množství podnětů a impulsů, které vedou ke zdravému utváření jejich osobnosti. Děti se učí přirozeným zákonitostem a souvislostem, které v nich rozvíjí pocit zodpovědnosti vůči všemu živému a sounáležitosti se vším živým.

Skupina dětí

Heterogenní skupina 16 dětí a dvou průvodců je dostatečně malá, aby umožňovala individuální přístup k dětem. Uplatňujeme přístup Respektovat a být respektován. Děti se učí základním pravidlům, která platí při pobytu v LK

Letorost a vytvářejí rámec bezpečnosti provozu. Malá skupina umožňuje také společnou domluvu na denním programu a debatu s dětmi o pravidlech, která mohou spoluutvářet. Ve vztazích podporujeme spolupráci oproti soutěživosti a sebeprosazování.

Spolupráce s rodiči

Komunitní způsob fungování klubu je nedílnou součástí jeho udržitelnosti, a spolupráce a dobré vztahy s rodiči zároveň vytvářejí kladné prostředí pro výchovu dětí.

Dobré vztahy mezi průvodci a rodiči jsou vystavěny na základě společné spolupráce a možnosti společných prožitků (rodičovské schůzky, měsíční slavnosti, brigády atd.).

Rodiče se podílejí na přípravě aktivit pořádaných pro děti z LK Letorost (příprava na slavnosti, narozeniny dětí atd.). To přináší dětem pocit, že je klub přirozeně integrován do života rodiny, a také zkušenost, že každý může svým dílem obohatit společenství a každý v něm má své místo.

4. Organizace

a) Rytmus dne

- 8:30 – 9:00 příchod dětí do zázemí klubu
- 9:00 – 9:30 cesta na předem domluvené stanoviště
- 9:30 – 9:45 ranní kruh, společné setkání, zpěv, pohyb, tanec, dramatizace, motivace k programu a také prostor a možnost pro vyjádření (jak dětí, tak i průvodců).
- 9:45 – 11:15 svačina, vedená a volná činnost venku
- 11:15 – 11:45 cesta zpět
- 11:45 – 12:00 převlékání, osobní hygiena, příprava na oběd
- 12:00 – 12:45 obědový rituál, oběd
- 12:45 – 13:00 přesun do maringotky, převlékání, příprava na odpočinek
- 12:45 – 13:00 vyzvedávání dětí po obědě
- 13:00 - 14:00 odpočinkový rituál, pohádka, odpolední odpočinek nebo klidné aktivity v maringotce, předškolní příprava pro předškoláky
- 14:00 - 15:00 – venkovní aktivity u zázemí klubu (hudební, výtvarné, pohybové, rukodělné, divadelní apod.)
- 14:45 – 15:00 – vyzvedávání dětí

b) Organizace vzdělávání

Lesní klub Letorost tvoří jedna třída o maximálním počtu 16 dětí ve věku 3 - 7 let na den, které jsou zralé pro předškolní docházku (samoobslužné – bez plen).

Třída je věkově heterogenní.

Po celou dobu provozu klubu jsou s dětmi dva průvodci. (Výjimkou jsou krizové situace.)

Kritéria pro přijímání dětí do LK Letorost:

Na přijetí dítěte do LK Letorost není nárok. O přijetí rozhoduje vedení klubu dle stanovených kritérií tak, aby byla zachována bezpečnost, vyvážené věkové složení, kapacita skupiny atd., přičemž je pro přijetí rozhodující:

- Zralost dítěte pro předškolní docházku (přijímáme samoobslužné děti – bez plen - starší tří let)
- Sourozenci dětí, které již LK Letorost navštěvují, mají přednost
- Seznam čekatelů – tzv. náhradníci mají přednost
- Vyrovnané zastoupení obou pohlaví ve skupině
- Kapacita LK Letorost

Adaptační období

Adaptační období probíhá v Lesním klubu Letorost pozvolně a individuálně, s cílem zajistit dětem bezpečný a vhodný vstup do nového prostředí. V prvních dnech může být rodič přítomen, postupně se upozadluje a dítě si zvyká na samostatný pobyt s podporou průvodců. Délka adaptace se liší podle potřeb dítěte a je průběžně konzultována s rodiči. Průvodci kladou důraz na partnerskou komunikaci, jasné rituály a respekt k emocím dítěte i rodiče. Adaptace zpravidla začíná v kratších blocích docházky (dopoledne + oběd) a postupně se prodlužuje podle toho, jak dítě získává jistotu a důvěru.

Řízení LK Letorost:

Zajišťuje koordinátorka Lucie Konvičková.

Personální a pedagogické zajištění:

Se skupinou max. 16 dětí pracují vždy dva průvodci.

- hlavní pedagog: má vysokoškolské pedagogické vzdělání a zkušenosti z oblasti předškolního vzdělávání
- asistenti hlavního pedagoga: mají doložitelné zkušenosti z oblasti předškolního vzdělávání

Pokud nastane situace, kdy za jednoho z průvodců nemůže v daný den suplovat jiný průvodce, mohou ve školce suplovat rodiče dětí.

Po domluvě s průvodci a koordinátorkou se mohou programu LK Letorost účastnit dobrovolníci, studenti na praxi nebo rodiče.

Kroužky, které jsou součástí odpoledního programu, mohou být vedeny externisty.

Komunikace v LK Letorost:

a) mezi pracovníky:

- pravidelné schůzky
- komunikace na denní bázi (osobně, emailem, telefonicky, Discord apod.)

b) s rodiči

- pravidelná setkání s rodiči
- email
- facebook skupina
- individuální konzultace

5. Charakteristika vzdělávacího programu

Základním rámcem ŠVP LK Letorost je Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání, z jehož požadavků vychází.

a) Zaměření klubu:

Základní kameny a zdroje inspirace pro vzdělávací program:

- koncept **lesních mateřských škol**: hrajeme si a učíme se v přírodě a s její pomocí, a to za každého počasí; příroda jako nevyčerpatelný zdroj inspirace a podnětů ke vzdělávání
- koncept **Respektovat a být respektován**: děti vnímáme jako partnery, podílí se na tvoření programu klubu, zajímá nás jejich názor; děti učíme respektu k druhému a k jeho odlišnosti (vzhledové, rasové, jazykové apod.)
- **Montessori pedagogika**: respektujeme potřeby malých dětí a vedeme je k samostatnosti, dbáme na přehlednost a čistotu zázemí, kde má každá věc své místo, upřednostňujeme jednoduché pomůcky a hračky z přírodních materiálů, podporujeme u dětí jejich přirozenou potřebu pracovat a pomáháme jim zafixovat si pracovní návyky
- **waldorfská pedagogika**: důležitost řádu v životě dětí – předvídatelnost některých dějů přináší dětem pocit bezpečí a stálosti dějů (pravidelné slavnosti, odrážející koloběh roku v přírodě, stejně jako denní řád v klubu)
- mezinárodní program "**Začít spolu**" (Step by Step): spolupracujeme a otevřeně komunikujeme s rodiči, děti spoluutvářejí pravidla klubu, program klubu je založen na integrovaných tematických blocích
- **Maslowova pyramida** potřeb: základem je zajistit dítěti uspokojení základních potřeb (smyslové, emoční atd.), pocit bezpečí a jistoty, a možnost seberealizace,

teprve potom může dojít k přirozenému zapojení a zaujetí dítěte podněty, jehož vedlejším výsledkem je učení; v běžném vzdělávání je pozornost upřena především na učení, přičemž by náplní pedagogické koncepce mělo být naopak to, co mu předchází

- **komunita – spolupráce:** klub se stává přirozenou součástí života rodiny díky pravidelným společným akcím, dětem tato spolupráce přináší pocit sounáležitosti a pobyt v klubu jim dává smysl, děti se v komunitě učí dobrým mezilidským vztahům
- **svoboda:** děti mají svobodu volby a pohybu, a učí se, že svoboda má své hranice, což je vede k uvědomění zodpovědnosti za vlastní činy
- **pravda:** děti vedeme k pravdomluvnosti a ukazujeme jim, že pravda, ač někdy nepříjemná, je pro život důležitá
- **důvěra:** děti se učí důvěřovat sobě i druhému; průvodci jsou dětem oporou, děti je mohou kdykoli požádat o pomoc nebo o radu
- **environmentální výchova a EVVO:** vedeme děti k respektu k přírodě, k udržitelnosti a ekologickým postojům, prostřednictvím každodenního pobytu v přírodě vedeme děti k hlubšímu porozumění přírodním dějům a k uvědomění si, že jsou součástí živého ekosystému; děti si přirozeně vytvářejí k přírodě hluboký a vřelý vztah, založený na osobní zkušenosti, objevování a péči; rozvíjíme u nich citlivost k životnímu prostředí, odpovědnost za vlastní jednání a respekt k přírodním zdrojům; principy EVVO se promítají do většiny činností – her, tvoření i běžného dne v lese – a podporují u dětí ekologické myšlení, úctu k životu a udržitelný způsob života.
- **lokálnost:** spolupracujeme s místní komunitou, obcí a řemeslníky, zapojujeme se do života obce a místních tradic; děti tak poznávají prostředí, ve kterém žijí, učí se vnímat jeho hodnoty, vztahy a souvislosti; společně se účastníme i pořádání či podpory místních akcí a slavností, čímž posilujeme sounáležitost s místem, kde žijeme.
- **propojenost:** usilujeme o vzájemné propojení všech úrovní našeho společenství

– dětí, průvodců, rodičů i širšího okolí; spolupracujeme v duchu „já + děti“, „já + kolegové“, „já + rodiče“, my společně stojíme proti problémům, ne proti sobě; podporujeme otevřenou komunikaci, vzájemnou podporu a sdílení zkušeností; propojujeme naši lesní školku se školou, s místní komunitou i s přírodou samotnou, aby děti vnímaly, že vše kolem nás je součástí jednoho celku.

- **přirozenost a jednoduchost:** vycházíme z přirozených potřeb dětí a respektujeme jejich individuální tempo i způsob učení; necháváme věci plynout v souladu s rytmem přírody a běžného dne; podporujeme opravdovost, spontánnost a pravdivost v jednání i prožívání. Jednoduchost chápeme jako prostor pro klid, soustředění a radost z obyčejných věcí – upřednostňujeme přírodní materiály, přehledné prostředí a činnosti, které dávají smysl a vedou k hlubšímu prožitku.

b) Metody a formy vzdělávání:

- **řízená aktivita x volná hra:** v nabídce aktivit pro děti se vyváženě střídá cílená nabídka od průvodců s volnou hrou dětí, která je důležitá pro přirozený rozvoj osobnosti u dětí předškolního věku
- **environmentální výchova, ekologie:** třídíme odpad, preferujeme bio a lokální potraviny, máme kompost, používáme ekologické čisticí prostředky, děti se podílejí na péči o zahradu
- **prožitkové učení:** je založeno na přímých zážitcích dítěte:

situační učení: díky intenzivnímu pobytu v přírodě se děti ocitají v různorodých situacích a učí se je řešit, reálné situace vzniklé během pobytu venku jim dávají možnost rozšiřovat svoje sociální dovednosti, průvodci jsou dětem v tomto procesu oporou a vzorem

bezpečné riziko: v rizikových situacích je ohromný potenciál – děti v nich hledají

hranice, které potřebují k vytvoření povědomí o tom, jak funguje svět (mají pocit, že můžou všechno, dokud nenarazí na jasnou hranici), proto se snažíme rizikovým činnostem a situacím nevyhýbat, ale vědomě s nimi pracovat (např. namísto zákazu dané činnosti navrhnout dětem bezpečnější alternativu – třeba nižší strom k lezení, kratší klacky k šermování apod.)

pozorování: schopnost soustředit se, zaměřit se na detail v přírodě, ale i v knížkách

experimenty: poznávání na základě vlastní zkušenosti, vytvoření jednoduché hypotézy a její ověření (např. co se na kompostu rozloží dříve a co později, a proč)

nápodoba a vedení k samostatnosti: pro děti je přirozené napodobovat činnosti a chování dospělých a my jim to umožňujeme (učí se připravit a uklidit stůl, zamést, pomoci se zatopením, mohou pomáhat na zahradě apod.) a snažíme se jim být dobrým vzorem (mezilidské vztahy, komunikace, řešení konfliktů atd.); umožňujeme jim spoluúčasť na péči o prostředí a na "reálném životě"; prostředky předávání hodnot jsou příběhy, pohádky, legendy; jasná a smysluplná pravidla, diskuze s dětmi a rodiči, inspirace od dospělých

metody dramatické výchovy: hra v roli a improvizace vedou k samostatnému myšlení a zdokonalení vyjadřování; smyslová cvičení a hry – děti objevují sebe sama a svět kolem; skupinová spolupráce

- **exkurze, výlety** – pravidelně zařazujeme výlety za kulturou (muzeum, knihovna, výstava, divadlo apod.), do jiných institucí (domov důchodců, policie, hasiči, škola, hájenka)
- **práce s příběhy:** dětem pravidelně čteme, a to každou vybranou knížku či příběh opakovaně tak, aby ji dokázali vstřebat a skrze příběh došli k poznání a porozumění světa kolem nich (polarita dobra a zla, typovost postav apod.)

- **odpolední dílny:** v odpoledních blocích bývají součástí programu různě zaměřené dílny a kroužky (výtvarný, hudební, dramatický apod.) nebo programy externistů (veterinářka, hajný, zahradnice, košíkář, kovář apod.)
- **předškolní příprava:** probíhá v odpoledních blocích, ale i během dne v rámci programu, obsahuje grafomotorická cvičení, předmatematickou výchovu, základní znalost abecedy a číslic, logopedická cvičení, znalost barev a rozvoj logického myšlení
- **podnětné prostředí v zázemí:** nejen v lese, ale i v zázemí klubu je dětem k dispozici dostatek různorodých podnětů k rozvoji a tvoření (dřevěné hračky, knížky, jezírko, zahradní náčiní, výtvarné potřeby atd.)
- **seznamování s cizími kulturami:** seznamujeme děti s multikulturností našeho světa a učíme je toleranci, respektu a porozumění druhému
- **práce s chybou:** považujeme za důležité, aby se děti nebály dělat chyby, protože chybami se člověk učí

c) Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu

Cílem ŠVP LK Letorost je zasadit se o všestranný a harmonický rozvoj osobnosti dítěte a nastavení pozitivního vztahu ke vzdělávání.

Základní kompetence a schopnosti, jimž přikládáme důležitost, jsou například tyto:

- emoční kompetence (sebevědomí, spolehlivost, empatie)
- sociální kompetence (spolupráce, přizpůsobivost, nesobeckost, týmovost)
- rozumové kompetence (kognitivní): např. předmatematické představy,

prostorové představy

- volní vlastnosti (odpovědnost, sebeovládání, samostatnost, iniciativnost, odvaha, zvědavost)
- frustrační tolerance
- pracovní zralost
- dobré mezilidské vztahy
- fyzická zdatnost – zdraví
- smysly
- řeč, vyjadřovací schopnosti (slovní zásoba, schopnost pracovat s pojmy, správná artikulace)
- paměť
- obecné znalosti: umí pracovat s riziky, proenvironmentální postoje, povědomí o světě
- jemná motorika
- hygienické návyky
- hravost a tvořivost
- autenticita

6. Vzdělávací obsah

Vzdělávací nabídka se zaměřuje se na všech pět vzdělávacích oblastí:

- Dítě a jeho tělo
- Dítě a jeho psychika
- Dítě a ten druhý
- Dítě a společnost
- Dítě a svět

Tyto oblasti se promítají v konkrétních programech pro každý měsíc, které na základě ŠVP LK Letorost vypracovávají průvodci.

Uvedené programy jsou pouze základním rámcem, který rozvíjí a pozměňují průvodci na základě svých zkušeností, možností, a jiných okolností.

7. Evaluační systém

a) Evaluace vzdělávacích činností

- **denní hodnocení:** probíhá každý den ústně mezi oběma průvodci (respektovaly činnosti potřeby dětí?, byl splněn vzdělávací cíl činností?)
- **měsíční hodnocení:** probíhá jednou měsíčně na schůzce průvodců s koordinátorkou

b) Evaluace ŠVP

Evaluace a zhodnocení naplňování ŠVP probíhá pravidelně jednou ročně, zpravidla na konci školního roku. Probíhá jak písemnou formou, tak společnou reflexí v rámci týmu průvodců. Cílem je zhodnotit naplňování cílů programu, sdílet zkušenosti a navrhnout případné úpravy pro další období.

c) Evaluace dětí

Diagnostika dětí probíhá průběžně formou sledování dětí při hře a řízených aktivitách. Dvakrát za školní rok provádíme evaluaci všech dětí, při níž hodnotíme všechny základní parametry vývoje dětí. S výsledky následně seznamujeme rodiče a v případě potřeby konzultujeme na osobních schůzkách, případně doporučíme konzultaci s odborníkem (logopedie, rodinná terapie apod.)

d) Evaluace průvodců a koordinátorky

- **autoevaluace a vzájemná evaluace** : probíhá průběžně, většinou po hospitaci nebo na poradě, ústně formou rozhovoru mezi průvodcem a koordinátorkou a jednou ročně také pomocí online formulářů
- **hospitace**: provádí průběžně koordinátorka formou pozorování, průvodcům dává zpětnou vazbu, která je v případě potřeby zaznamenána písemně
- **evaluace rodiči**: rodičům je dvakrát ročně zaslán dotazník týkající se nejen vzdělávacího programu, ale také hodnocení průvodců a koordinátorky
- **externí supervize**: v nepravidelných intervalech probíhá externí pedagogicko-psychologická supervize